

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege.
A hivatalos közzétételre az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/233/2026.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 28.Bpkf.11.847/2025/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének d) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján nyújtott be alkotmányjogi panaszt a Fővárosi Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja 1.Bv.2179/2025/3. számú végzése, valamint a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 28.Bpkf.11.847/2025/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt. Álláspontja szerint a támadott végzések ellentétesek az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével, I. cikkének (1) bekezdésével, III. cikkének (1) bekezdésével, IV. cikkének (1)–(2) bekezdéseivel, XV. cikkének (1)–(2) bekezdéseivel, XXIV. cikkének (1) bekezdésével (tisztességes eljáráshoz való jog), valamint 28. cikkével.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panaszban kifogásolt ügy lényege a következő.
- [3] 2.1. Az indítványozót a Fővárosi Bíróság a 2002. március 28-án kihirdetett 13.B.376/2001/24. számú ítéletével – amely a Legfelsőbb Bíróság Bf.I.2.248/2002/17. számú végzése folytán 2003. március 26-án emelkedett jogerőre – bűnösnek mondta ki előre kitervelten, nyereségvágyból elkövetett emberölés bűntette miatt. Ezért őt a bíróság életfogytig tartó fegyházbüntetésre ítélte, azzal, hogy a büntetésből legkorábban 40 év letöltése után bocsátható feltételes szabadságra. Az indítványozó 2000. október 17. napjától előzetes fogvatartásban volt, majd a szabadságvesztés büntetést 2003. március 27. napjától folyamatosan tölti.
- [4] 2.2. Az indítványozó a Szegedi Törvényszékre 2024-ben megküldött beadványában kérte annak megállapítását, hogy szabadságvesztés büntetése elévült. Az indítványozó kérelmében arra hivatkozott, hogy a bűncselekményt 2000. március 10-

én követte el, és az elkövetéskor hatályos, a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Btk.) 66. §-ának *b*) pontja szerint a büntetés végrehajtását kizárja az elévülés. A régi Btk. 67. § (1) bekezdésének *a*) pontja szerint a szabadságvesztés végrehajthatósága elévül tizenöt évi szabadságvesztés vagy ennél súlyosabb büntetés esetén húsz év elteltével. A régi Btk. 68. § (1) bekezdése szerint a büntetés elévülésének határideje a büntetést kiszabó határozat jogerőre emelkedésének napjával kezdődik. Mindezekre tekintettel az indítványozó kérte a bíróságtól annak megállapítását, hogy fegyházbüntetése elévült, és annak végrehajtása 2023. március 26. napja után kizárt, mivel az ítélet jogerőre emelkedését követően a törvényben meghatározott 20 év letelt.

- [5] A Szegedi Törvényszék Bv. csoportja a 2025. április 11-én meghozott, 2025. április 24-én véglegessé vált 15.Bv.934/2024/9. számú végzésével illetékességének hiányát állapította meg és az ügyet áttette a Fővárosi Törvényszék Bv. Csoportjához. Az iratokkal együtt megküldte a [...] Vármegyei Főügyészség Büntetés-végrehajtási Törvényességi Felügyeleti és Jogvédelmi Csoportjának 2025. február 28-án hozott Bv.443/2025/2. számú véleményét, amelyben az ügyészség arra hivatkozik, hogy álláspontja szerint – az indítványozó beadványban írtakkal ellentétben – az életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés nem évül el.
- [6] 2.3. A Fővárosi Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja 2025. október 18-án meghozott 1.Bv.2179/2025/3. számú végzésével elutasította az indítványozónak a végrehajthatóság elévülésének megállapítására irányuló indítványát.
- [7] Az első fokon eljáró bíróság a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bv. tv.) 28. § (4) bekezdésének *d*) pontjára hivatkozva – mely szerint nem évül el az életfogytig tartó szabadságvesztés végrehajthatósága – az indítványt elutasította. A végzés indokolása szerint a Bv. tv. hivatkozott rendelkezésére tekintettel végrehajtási akadályként az elévülést figyelembe venni, illetve az életfogytig tartó fegyházbüntetés végrehajthatósága kizártságát megállapítani nem lehetséges; ezért a bíróság az indítványozó meghallgatása nélkül a végzés rendelkező részében foglaltak szerint határozott.
- [8] 2.4. A végzés ellen az indítványozó fellebbezést jelentett be, melyben továbbra is állította, hogy fegyházbüntetésének végrehajtása 2023. március 26-a után – elévülés miatt – kizárt. A fellebbezés szerint az elsőfokú bíróság alaptalanul utasította el az indítványát, mert a hivatkozott Bv. tv. a bűncselekmény elkövetésekor nem volt hatályos. Az elkövetéskor hatályos régi Btk. 2. §-a szerint a bűncselekményt az elkövetéskor hatályban lévő törvény szerint kell elbírálni, így a Bv. tv. hivatkozott rendelkezése nem alkalmazható.
- [9] A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 28.Bpkf.11.847/2025/2. számú, 2025. november 12-én véglegessé vált végzésével az elsőfokú végzést helybenhagyta. A

másodfokú végzés indokolása szerint helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az indítványozó indítványa eredményre nem vezethetett. Az indítvány elbírálásához szükséges adatokat azonban kiegészítette az indítványozó előzetes fogvatartására, valamint az arra vonatkozó adattal, hogy szabadságvesztés büntetését 2003. március 27. napjától folyamatosan tölti.

- [10] A másodfokú bíróság indokai szerint a bűncselekmény elkövetéskor és az elbírálásakor is a régi Btk. volt hatályban, ezért ennek alkalmazásával jártak el az indítványozó büntetőjogi felelősségre vonásáról döntő bíróságok. A jogerős ítéletben az indítványozóval szemben életfogytig tartó fegyházbüntetés került kiszabásra; az ítélet a bűnösségét olyan életfogytig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekményben – a régi Btk. 166. § (2) bekezdés *a)* és *b)* pontja szerint minősülő előre kitervelten, nyereségvágyból elkövetett emberölésben – állapította meg, aminek a büntethetősége a régi Btk. 33. § (2) bekezdés *c)* pontja alapján nem évül el.
- [11] A másodfokú végzés szerint az indítványozó helyesen hivatkozott a régi Btk. büntetés elévülését szabályozó 67. § (1) bekezdés *a)* pontjára, valamint arra, hogy ugyanezen szakasz (4) bekezdésében foglaltak szerint az el nem évülő bűncselekmények miatt kiszabott büntetések között nem került megjelölésre az életfogytig tartó szabadságvesztés. A bíróság rámutatott azonban arra, hogy a büntetés elévülésére vonatkozó szabálynak csak akkor van jelentősége, ha a büntetés végrehajtása még nem kezdődött meg vagy valamilyen okból félbeszakadt. Az indítványozó esetében azonban ilyen körülmény fel sem merült, mert a szabadságvesztés büntetését 2003. március 27. napjától folyamatosan tölti.
- [12] A régi Btk. 68. § (1) bekezdése szerint a főbüntetés elévülésének határideje a büntetést kiszabó határozat jogerőre emelkedésének napján kezdődik, a 68. § (3) bekezdése értelmében viszont az elévülést félbeszakítja az elítélt ellen a büntetés végrehajtása végett tett intézkedés, a félbeszakítás napjával pedig az elévülés határideje ismét elkezdődik. A bíróság rögzítette, hogy ugyanígy rendelkezik a Bv. tv. 29. § (1) és (4) bekezdése is. A büntetést kiszabó határozat jogerőre emelkedése napján kezdődő elévülés tehát a végrehajtás alatt, a foganatosítás révén folyton félbeszakad és újrakezdődik, így az elévülés nem következhetett be.
- [13] 3. Az indítványozó ezt követően, 2026. január 8-án nyújtotta be alkotmányjogi panaszát.
- [14] Az indítványozó szerint Alaptörvényben biztosított jogai több okból is sérültek; egyrészt azért, hogy az elsőfokú bíróság visszaható hatállyal alkalmazta a Bv. tv.-t, másrészt pedig a másodfokú bíróság alaptörvény-ellenes értelmezése által.
- [15] Az indítvány szerint a bíróságok „jog- illetve fogalomértelmezése” sérti az Alaptörvény B) cikkéből fakadó jogállamiság elvét, és nem felel meg a 28. cikkben megfogalmazott követelménynek.
- [16] Az indítványozó hivatkozik arra, hogy bár ismeri az Alkotmánybíróságnak a hasonló ügyben hozott, 3015/2019. (I. 7.) AB végzését (a továbbiakban: Abh1.), azonban az

Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve, ezért „nincs kétsége afelől”, hogy az Alkotmánybíróság – az Alaptörvény 24. cikk (3) bekezdés *b)* pontja szerint – megsemmisíti a bírói döntéseket az Alaptörvény 28. cikkével ellentétes, az Alaptörvény I., III., IV., XV. és XXIV. cikkeibe ütköző bírói jogértelmezés miatt.

- [17] Az indítványozó szerint az elsőfokú bíróság végzése ellentétes az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésével amiatt, mert olyan jogszabályra hivatkozással utasította el az indítványát, amely megközelítőleg másfél évtizeddel a bűncselekmény elkövetése után lépett hatályba. Ezzel a bíróság – az indítvány szerint – nem tartotta be a jogbiztonság követelményét és kilépett a jogállami keretek közül. Az indítványozó ennek alátámasztására hivatkozott az Alkotmánybíróság 11/1992. (III. 5.) AB határozatára (a továbbiakban: Abh2.) és 16/2014. (V. 22.) AB határozatára (a továbbiakban: Abh3.).
- [18] Az indítványozó mind az elsőfokú, mind a másodfokú végzés alaptörvény-ellenessége tekintetében hivatkozott az Abh2.-ben foglaltakra, különösen a jogállam feltételeinek vonatkozásában. Az indítvány idézte: „a büntethetőség elévülését ismét elkezdődni rendelő törvény az állam büntető hatalmának korlátait töri át; olyan garanciális jogokat, amelyeket [rendkívüli állapot, szükségállapot vagy veszélyhelyzet] akkor sem enged korlátozni, amikor más alapvető jogok alkotmányosan felfüggeszthetők vagy korlátozhatók” (Abh2., ABH 1992, 77, 83.). Az indítványozó álláspontja szerint ugyanez vonatkozik „a büntetés elévülését ismét elkezdődni megállapító jogértelmezésre is”. Az indítványozó hivatkozott továbbá az Abh2.-nek a büntetőjogi garanciákkal kapcsolatos megállapításaira és kifejtette, hogy esetében az eljáró bíróságok „félretették” a büntetőjogi garanciákat.
- [19] Az indítványozó szerint az alkotmányjogi panasszal támadott bírói végzések, valamint a büntetése 2023. március 26-át (az ítélet jogerőre emelkedésétől eltelt 20 év) követően nem felel meg az Abh2.-ben megállapított követelményeknek. Az indítvány ennek igazolására idézte az Abh2.-t: „Sem a büntetőpolitika változása, sem az eljáró hatóságok mulasztása vagy hibája nem eshet az elkövető terhére. [...] Az elévülés ténykérdés [...] az elévülési időre, és folyásának számítására az elkövetéskor hatályos törvény irányadó [...]. Az elévülés intézménye [...] biztosítja, hogy az elévülési idő számításának szabályai ne változzanak az elkövető terhére az elévülési idő folyása alatt. [...] Az elévülés jogi tények kérdése, vagyis jogszabálynak kell a természetes tény – az idő folyását – jogi hatással járó ténynévé változtatni. [...] A jogbiztonság megköveteli a jogszabályok olyan világos és egyértelmű fogalmazását, hogy mindenki, akit érint, tisztában lehessen a jogi helyzettel” (Abh2., ABH 1992, 77, 88., 90., 91-92.). Az indítványozó e körben idézett továbbá az Abh3.-ban Dr. Lévay Miklós alkotmánybíró különvéleményében megfogalmazottakból: „[m]ivel adott büntetés végrehajthatóságának az elévülése a büntetést kiszabó határozat jogerőre emelkedésének a napján veszi kezdetét, a folyó elévülési idő számítási szabályainak a

megváltoztatása csak úgy lehetséges, ha a módosító rendelkezéseket az elévülés kezdő naptól számítva, visszamenőlegesen alkalmazzák. Ez a módosító szabály visszaható hatályú alkalmazását jelenti” (Abh3., Indokolás [81]).

- [20] Az indítványozó vitatta a másodfokú végzés azon indokolását, mely szerint „a büntetés elévülésére vonatkozó szabálynak csak akkor van jelentősége, ha a büntetés végrehajtása még nem kezdődött meg vagy [...] félbeszakadt”, mert az elévülést félbeszakítja és újraindítja a végrehajtás érdekében tett intézkedés. A másodfokú végzés szerint az elévülés „a végrehajtás alatt, a foganatosítás révén folyton félbeszakad és újratekintődik”.
- [21] Az indítványozó kifejtette, hogy mivel nincs olyan hatályos jogszabály, amely szerint a büntetés végrehajtása alatt az elévülés folyton félbeszakad és újratekintődik, a másodfokú bíróság értelmezése alaptörvény-ellenes. Hivatkozott a 41/1993. (VI. 30.) AB határozatra, valamint arra, hogy a BH 2000.188., illetve az ezt megerősítő 1/2005. BJE szerint: „[a] bírói gyakorlat elévülést félbeszakító hatást [Btk. 35. § (1) bekezdése és Btk. 68. § (4) bekezdése] csak azoknak a terhelt ellen foganatosított hatósági intézkedéseknek tulajdonít, amelyek nem belső ügyviteli jellegűek, hanem érdemben szolgálják az ügy előbbre vitelét. Ugyancsak hosszú ideje egységes a gyakorlat abban is, hogy az ismételt, de hatókörét tekintve tartalmilag megegyező intézkedések már nem szakítják félbe az elévülést.”
- [22] Az indítványozó idézte továbbá a BH2018. 324. [36] bekezdését: „[a]z ítélkezési gyakorlat következetes abban, hogy kizárólag azon büntetőeljárás cselekménynek tulajdonít félbeszakító hatást, amely az eljárást előbbre viszi, azaz érdemi”.
- [23] Az indítvány szerint „az az intézkedés tehát, amely a másodfokú végzés szerint létezik (és amelyet a végzés szerint folyton meghoznak), nincs jogszabályban rögzítve (noha a Tisztelt Alkotmánybíróság leszögezte, hogy így kellene lennie); belső ügyviteli jellegű, hatókörét tekintve tartalmilag megegyező; és nem szolgálja érdemben semmilyen ügy előbbrevitelét, se nem büntetőeljárás cselekmény. Az ilyen pedig (...) a bírói ítélkezési gyakorlat szerint nem szakítja félbe, következésképp nem is indítja újra a büntetés elévülését”.
- [24] Az indítványozó érvelése szerint a másodfokú bíróság döntéséből az következik, hogy az az elítélt, aki megszökik a fogvatartásból, kedvezőbb helyzetbe kerül annál az elítéltnél, aki a büntetését tölti. Míg ugyanis a szökött elítéltnél az elévülés a szökés napjával indul újra és folyamatosan folyik, addig a büntetését töltő elítélt esetén az elévülés minden nappal újratekintődik. Az indítványozó nézete szerint sem a jogalkotó, sem a jogalkalmazó célja nem lehetett az, hogy a szökésben levő elítéltet kedvezőbb helyzetbe hozza a büntetését töltő elítéltnél; ebből következően a másodfokú bíróság nem a józan észnek megfelelően értelmezte a jogszabályt.
- [25] Az indítvány idézte az Abh3.-hoz dr. Lévay Miklós alkotmánybíró által írt különvéleményt: „[a]z elítélt a büntetés elévülésének időtartama alatt a szankció végrehajtásáért felelős, abban közreműködő és eljárási jogosultsággal felruházott

állami szervek ellenőrzése alatt áll, ezek döntései rá kötelező erővel bírnak. Az elévülés folyása alatt tehát az elítélt a [bv] jogviszony alanya. Ez a minősége az elévülés bekövetkezésével megszűnik, a szankció kikényszerítésére a továbbiakban nincs lehetőség” {Abh3. Indokolás [70]}. Az indítványozó szerint mindebből az következik, hogy fogvatartása során büntetése elévülése folyik, illetve folyt, mivel az időközben (a húsz év eltelte miatt) elévült, a szankció kikényszerítésére már nincs törvényes és az Alaptörvénnyel összhangban levő lehetőség. Az indítványozó álláspontjának alátámasztására hivatkozott az ABh3.-hoz csatolt különvélemény több megállapítására is.

- [26] Az indítvány szerint a másodfokú végzés indokolását cáfolja az is, hogy a régi Btk. illetve a Bv. tv. a büntetés töltését nem nevesíti olyan oknak, amely az elévülést félbeszakítja és újrakezdi, illetve amely alatt az elévülés nyugszik.
- [27] Az indítványozó szerint, ha a másodfokú bíróság érvelése helyes lenne, akkor nem lett volna szükség annak kimondására a régi Btk.-ban, hogy a szökés napjával az elévülés újra elkezdődik.
- [28] Az indítványozó szerint a tisztességes eljáráshoz való jogát mind az elsőfokú, mind a másodfokú bíróság megsértette. Az elsőfokú bíróság azáltal, hogy visszaható hatállyal alkalmazta a Bv. tv.-t, míg a másodfokú végzés azáltal, hogy nem az Alaptörvény 28. cikkének megfelelően alkalmazta a jogszabályt.
- [29] Az indítvány hivatkozott a 20/2017. (VII. 18.) AB határozat megállapítására: „[a]z a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelveivel” {Indokolás [23]}. Az indítványozó meggyőződése szerint esetében is ez következett be; a bíróság jogértelmezése az Alaptörvény 28. cikkének sérelme miatt nemcsak törvény-, hanem egyben alaptörvény-ellenes is (vagyis *contra constitutionem*).
- [30] Az indítványozó szerint a másodfokú bíróság olyannyira kitérítette a régi Btk. 68. § (4) bekezdésének az értelmezést, hogy az már jogalkotás; ez viszont sérti a jogbiztonságot, a döntés szubjektív és önkényes.
- [31] Az indítványozó szerint úgy sérült a tisztességes eljáráshoz, a törvény előtti egyenlőséghez és a szabadsághoz való joga, hogy azt más alapvető jog érvényesülése nem igazolta.
- [32] Az indítvány összefoglalása szerint a másodfokú bíróság jogértelmezése nem felel meg az Alaptörvény 28. cikkének, emiatt a végzés sérti az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését és B) cikk (1) bekezdését. Az indítványozó szerint az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdéseiben biztosított törvény előtti egyenlőséget sérti, hogy hátrányosabb jogi helyzetbe került, mint azok az elítéltek, akik megszöktek a büntetés elől. Az indítványozó szerint mindezek, és az elsőfokú bíróságnak az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését sértő visszaható hatályú jogértelmezése, sértik a IV. cikk (1) és (2) bekezdéseibe foglalt szabadsághoz való jogát valamint a kínzás és embertelen büntetés tilalmát [Alaptörvény III. cikk (1) bekezdése]. Mindez pedig ahhoz vezet,

hogy az eljáró bíróságok nem tartották tiszteletben sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető emberi jogait, nem teljesítették azok védelmét mint elsőrendű állami kötelezettséget és így megsértették az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdését.

- [33] 4. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [34] 4.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. §-a alapján benyújtott alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül kell benyújtani az ügyben első fokon eljáró bírósághoz címezve. Az indítványozó alkotmányjogi panaszát a hatvan napos határidőn belül terjesztette elő.
- [35] 4.2. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő az Abtv. 27. §-ra alapított alkotmányjogi panaszát.
Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés *a)* az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és *b)* az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [36] Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek. Az indítvány megjelöli az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezését, valamint a támadott bírói döntéseket.
- [37] 4.2.1. Az Abh1.-ben az Alkotmánybíróság már vizsgálta, hogy az életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés végrehajthatóságának az elévülése megállapítása tárgyában hozott végzések megfelelnek-e az Abtv. 27. §-ában foglalt feltételnek („ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés”). E körben rögzítette, hogy az első fokon hozott végzés nem tekinthető sem az ügy érdemében hozott, sem a bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek, ezért nincs lehetőség alaptörvény-ellenességének vizsgálatára. Ezzel szemben a másodfokú végzés „a kérelmezőnek a büntetés végrehajtása alóli mentesülését eredményezhette volna, ezért az adott büntetés-végrehajtási ügy érdemében hozott döntésnek kellett tekinteni. Ezért helye volt ezen bírósági határozat Alkotmánybíróság általi vizsgálatának” (Indokolás [33]).
- [38] Ekként az Abtv. 27. §-a alapján az Alkotmánybíróság jelen ügyben is kizárólag a másodfokú végzés alaptörvény-ellenességét vizsgálta. Így a kifejezetten csak az

elsőfokú végzés alaptörvény-ellenességéhez kapcsolódó érveket az Alkotmánybíróság nem bírálta el.

- [39] 4.2.2. Az Abtv. 27. § (1) bekezdésének *a*) pontja szerint a befogadhatóság további feltétele, hogy a döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sértse.
- [40] Az indítványozó által hivatkozott, Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése a tisztességes hatósági eljáráshoz való jogot határozza meg. Az Alkotmánybíróság által vizsgált ügyben kizárólag bírósági eljárás folyt, az indítványozó indítványában a bíróságok eljárását sérelmezte. Az Alkotmánybíróság – az indítvány tartalmára tekintettel – ezeket az érveket az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmét állító indítványként értékelte és vizsgálta.
- [41] 4.2.3. Az Alkotmánybíróság töretlen gyakorlata szerint „a jogbiztonság önmagában nem Alaptörvényben biztosított jog, így a B) cikk (1) bekezdésének sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás, valamint a felkészülési idő hiánya esetén – lehet alapítani” {3051/2016. (III. 22.) AB határozat, Indokolás [14]; 35/2017. (XII. 20.) AB határozat, Indokolás [14]; 3171/2025. (V. 30.) AB végzés, Indokolás [19]}. Az indítványozó a visszaható hatályú jogalkalmazás tilalmára az elsőfokú döntés vonatkozásában hivatkozott; e végzés alkotmánybírósági vizsgálata azonban kizárt.
- [42] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint önmagában az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének egyéb okból állított megsértése, illetve az I. cikk (1) bekezdése és 28. cikke az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából nem tartalmaznak Alaptörvényben biztosított jogot, ezért ezek állított sérelme sem vetheti fel az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának sérelmét {p.o. legutóbb: 1184/2026. (IV. 7.) AB végzés, Indokolás [17]}. Így az indítvány e részében nem felel meg az Abtv. 27. § (1) bekezdésében foglalt feltételnek.
- [43] 4.2.4. Az Abtv. 52. § (1) és (1b) bekezdése szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia; az 52. § (1b) bekezdésének *b*) pontja szerint a kérelem akkor határozott, ha megjelöli az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét. Az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdésének vonatkozásában az indítvány nem tesz eleget ennek a követelménynek.
- [44] Az Abtv. 27. cikk (1) bekezdése és 52. § (1) és (1b) bekezdése szerinti feltételeknek az indítvány a tisztességes eljárás sérelmére vonatkozó részében [v.ö. Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése, együtt értelmezve az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével és 28. cikkével], valamint az Alaptörvény IV. cikk (1) és (2) bekezdése, illetve XV. cikk (1) és (2) bekezdése sérelmét állító részében felel meg.
- [45] 4.3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető

alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel nem konjunktív, az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását (vö. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]). A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.

- [46] Az indítványozó szerint a másodfokú bíróság végzése azért alaptörvény-ellenes, mert a bíróság tévesen értelmezte az életfogytig tartó szabadságvesztés elévülésének a szabályait. Az indítvány amellett érvelt, hogy a szabadságvesztés büntetés végrehajtása (töltése) alatt a büntetés végrehajthatóságának az elévüléséhez szükséges időtartama folyamatosan telik.
- [47] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a másodfokú bíróság végzése szerint a büntetés elévülésére vonatkozó szabálynak csak akkor van jelentősége, ha a büntetés végrehajtása még nem kezdődött meg vagy valamilyen okból félbeszakadt. Az indítványozó ügyében azonban ilyen körülmény fel sem merült, mert a szabadságvesztés büntetését 2003. március 27. napjától folyamatosan tölti.
- [48] Az Alkotmánybíróság emlékeztet arra, hogy a jogszabályokat a bíróságok értelmezik, és az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan – vélt vagy valós – jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, amely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható (pl. 3147/2016. (VII. 22.) AB határozat, Indokolás [23], 3352/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]).
- [49] 4.4. Az Alkotmánybíróság megjegyzi a következőket. Az Abh2. leszögezte: „[h]a tehát az elévülés beállt, az elkövetőnek alanyi joga keletkezik arra, hogy ne lehessen megbüntetni. Ez az alanyi jog annak következtében nyílik meg, hogy a másik oldalon az állam büntető igénye megszűnt, ha eredménytelenül telt le az az idő, amelyet a törvényben büntető hatalmának gyakorlására, az elkövető üldözésére és megbüntetésére magának szabott” (Abh2., ABH 1992, 77, 89.).
- [50] Az elévülés tehát az idő múlásának hatása a büntető igény érvényesíthetőségének, kikényszeríthetőségének vagy létezésének megszűnésére. Az idő múlásának azonban önmagában nem, hanem értelemszerűen csak abban az esetben van jelentősége, ha az igény nem került érvényesítésre (akár amiatt, hogy az állam nem érvényesítette azt, akár amiatt, hogy az igény érvényesítésére tett kísérlet nem vezetett eredményre).
- [51] A bíróság jogerős ítéletében kiszabott szabadságvesztés büntetés esetén az állam büntető igényének tartalma, hogy az elítélt szabadságát – az ítéletben megállapított időtartamban – elvonja. A büntető igény érvényesítésének az eszköze a szabadságvesztés végrehajtása. A végrehajtás értelemszerűen egy folyamat, mely mindaddig tart, amíg a jogerős ítéletben meghatározott idő le nem telt. Az állam büntető igényének érvényesítése tehát értelemszerűen nem egyszeri alkalomhoz (pl. az elítélt befogadása) kötődik, hanem folyamatosan tart; mindaddig, amíg a jogerős

ítéletben meghatározott időtartam le nem telik. Az elítélt szökése esetén ez a folyamat megszakad; a jogalkotó ezért határozta meg, hogy ez esetben az igény érvényesítése ezen időponttól (és nem a büntetést kiszabó határozat jogerőre emelkedésétől) kezdődik.

- [52] Ha az elítélt szabadságvesztés büntetését tölti, és eközben letelik az adott bűncselekményre meghatározott elévülési idő, evidencia, hogy nem évül el sem büntethetősége, sem büntetésének végrehajthatósága, mivel nem áll fenn az elévülés azon feltétele, hogy a büntetőigény érvényesítését az állam elmulasztotta vagy arra nem volt képes. A szabadságvesztés büntetésének töltése – azon bűncselekmény vonatkozásában, amely miatt a büntetését tölti – fogalmilag kizárja az elítélt büntethetősége vagy büntetésének végrehajthatóságának elévülését.
- [53] Hasonlóképpen fogalmazta meg a Kúria a Bfv.46/2022/13. számú végzésében: „a büntetés elévülése a korábbi Btk. 66. § *b*) pontja – miként a jelenleg hatályos Bv. tv. 27. § (1) bekezdés *b*) pontja – szerint a büntetés végrehajtását kizáró ok, valójában az időmúlás végrehajthatóságot kizáró hatása. Értelemszerűen erről csak akkor lehet szó, ha a büntetés végrehajtása valamely ok miatt vagy még nem kezdődött meg, vagy félbeszakadt. A büntetés végrehajtása alatt annak elévülése fogalmilag kizárt” {Indokolás [80]}.
- [54] 4.5. Ehhez képest pedig jelen ügyben az Alkotmánybíróság az indítványozó által felvetett indokok között nem talált olyat, amely a támadott bírósági végzések tekintetében az alaptörvény-ellenesség kételyét vetné fel vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést alapozna meg, így ebben a vonatkozásban érdemi vizsgálat lefolytatását nem tartotta indokoltnak.
- [55] 4.6. Ekként az Alkotmánybíróság az indítványt – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (1)–(2) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1) és (2) bekezdései szerint eljárva, az Abtv. 27. § (1) bekezdése, 29. §-a, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a*) és *h*) pontjai alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) bekezdésére is – visszautasította.

Budapest, 2026. május 12.

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró